

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Begränsad uppräknings av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017

April 2016

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	4
3	Bakgrund och gällande rätt	5
4	Uppräkningen av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017 begränsas	5
5	Konsekvensanalys.....	6
6	Författningskommentar	9

1 Sammanfattning

Inför budgetpropositionen för 2017 är det angeläget att skatteförslag kan förberedas genom bl.a. remittering. Om förslagen kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2017, och med vilken utformning, blir beroende av de överläggningar som förs i det slutliga arbetet med budgetpropositionen.

I promemorian föreslås att vid bestämmandet av den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2017 ska uppräknningen ske med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Den övre skiktgränsen beräknas därmed uppgå till 637 900 kronor för beskattningsåret 2017.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt promemorian Föreslagen lydelse
Begränsad uppräknig av den
nedre skiktgränsen för statlig
inkomstskatt för 2017*

65 kap. **5 §²**

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster

– 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, och

– 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 438 400 kronor för beskattningsåret 2017 och en övre skiktgräns på 644 000 kronor för beskattningsåret 2017. Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 438 400 kronor för beskattningsåret 2017 och en övre skiktgräns på 637 900 kronor för beskattningsåret 2017.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till skiktgränserna för det föregående beskattningsåret multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Om en enskild näringsidkare enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, ska de skiktgränser som gäller vid detta beskattningsårs utgång tillämpas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2016.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse enligt Finansdepartementets promemoria Begränsad uppräknig av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017.

3 Bakgrund och gällande rätt

Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss nivå ska betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Den statliga inkomstskatten tas ut efter två olika skattesatser. Skattesatsen är 20 procent för den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, men inte en övre skiktgräns. För den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns är skattesatsen fem procentenheter högre, dvs. 25 procent.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 430 200 kronor och en övre skiktgräns på 625 800 kronor för beskattningsåret 2016. Vid de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till det föregående beskattningsårets skiktgränser multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret (förändringen i konsumentprisindex mellan tidpunkterna) plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, Förslag till statens budget för 2016, finansplan och skattefrågor, s. 215) aviserat att vid bestämmandet av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2017 bör uppräkningsen ske med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Mot bakgrund av detta har Finansdepartementet den 3 februari 2016 remitterat promemorian Begränsad uppräkningsen av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017. I promemorian föreslås att uppräkningsen av den nedre skiktgränsen för 2017 begränsas i enlighet med regeringens avisering. Vidare föreslås att den övre skiktgränsen fastställs enligt normal uppräkningsen i syfte att få samma basår, dvs. beskattningsår 2017, vid efterföljande uppräkningsen av skiktgränserna.

I denna promemoria föreslås att även uppräkningsen av den övre skiktgränsen för 2017 begränsas.

4 Uppräkningsen av den övre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017 begränsas

Promemorians förslag: Vid bestämmandet av den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2017 ska uppräkningsen ske med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Den övre skiktgränsen beräknas därmed uppgå till 637 900 kronor för beskattningsåret 2017.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2017.

Skälen för promemorians förslag: Det finns av såväl offentligfinansiella som fördelningspolitiska skäl anledning att begränsa uppräkningsgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster. Det föreslås därför att den övre skiktgränsen för 2017 räknas upp med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet i stället för med förändringen i konsumentprisindex plus två procentenheter.

Begränsningen innebär att den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster, enligt prognosen för konsumentprisindex, beräknas uppgå till 637 900 kronor för beskattningsåret 2017. Utan begränsningen av uppräkningsgränsen beräknas den övre skiktgränsen uppgå till 644 000 kronor för beskattningsåret 2017.

Den faktiska skiktgränsen kan beräknas först när förändringen i konsumentprisindex mellan juni 2015 och juni 2016 blir känd.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229).

5 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Att begränsa uppräkningsgränsen för statlig inkomstskatt beräknas öka skatteintäkterna med 0,125 miljarder kronor 2017.

Den offentligfinansiella effekten som redovisas ovan är statisk, dvs. hänsyn tas inte till eventuella beteendeförändringar såsom förändrat arbetsutbud. Anledningen är att det råder stor osäkerhet kring den typen av effekter och att eventuella effekter i regel inte slår igenom i betydande grad på ett års sikt. Detta är i enlighet med de beräkningskonventioner som ligger till grund för beräkningarna av offentligfinansiella effekter på budgetens inkomstsida.

Effekter för individer

Statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster som överstiger den övre skiktgränsen skulle med ordinarie uppräkningsgräns betalas av drygt 400 000 personer 2017. Dessa personer, som har en beskattningsbar förvärvsinkomst på minst 644 000 kronor, kommer att få en skattehöjning på 305 kronor per år till följd av förslaget jämfört med ordinarie uppräkningsgräns (se tabell 5.1). Antalet personer som betalar statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster som överstiger den övre skiktgränsen beräknas öka med knappt 13 000 personer. För dessa personer, som har beskattningsbara förvärvsinkomster mellan 637 900 och 644 000 kronor, kommer marginalsikten att öka med 5 procentenheter. Skattehöjningen för personer i detta inkomstintervall är beroende av nivån på deras beskattningsbara förvärvsinkomst.

Tabell 5.1 Skatthöjning i kronor per år enligt förslaget om begränsad uppräkning av den övre skiktgränsen

Kronor per år

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Fastställd förvärvsinkomst, personer 65 år eller yngre	Fastställd förvärvsinkomst, personer äldre än 65 år	Skatthöjning
637 900 eller lägre	651 000 eller lägre	669 900 eller lägre	0
639 000	652 100	671 000	55
640 000	653 100	672 000	105
641 000	654 100	673 000	155
642 000	655 100	674 000	205
643 000	656 100	675 000	255
644 000 eller högre	657 100 eller högre	676 000 eller högre	305

Anm.: Det förhöjda grundavdraget för dem som fyllt 65 år vid årets ingång medför att fastställd förvärvsinkomst skiljer sig åt mellan åldersgrupperna för en given beskattningsbar förvärvsinkomst.

Källa: Egna beräkningar.

Fördelningseffekter

I diagram 5.1 visas den genomsnittliga procentuella förändringen av individers ekvivalerad disponibla inkomst, som är ett mått på ekonomisk standard, samt antalet berörda individer per inkomstgrupp (decilgrupper) till följd av förslaget. Den ekonomiska standarden påverkas inte i de två lägsta inkomstgrupperna. För övriga inkomstgrupper minskar förslaget den ekonomiska standarden marginellt. Den procentuella minskningen ökar med inkomsten och den största minskningen, 0,016 procent, sker i den högsta inkomstgruppen. Antalet berörda individer, antingen direkt eller indirekt via en hushållsmedlem, ökar också med inkomsten. Förslaget bidrar således till att minska den ekonomiska skillnaden mellan hushåll med låga respektive höga inkomster.

Effekter på antalet arbetade timmar och sysselsättning

Effekten på antal arbetade timmar av förslaget är svårbedömd, men förslaget kan på lång sikt minska antalet arbetade timmar bland dem som påverkas av skatthöjningen. Denna effekt bedöms dock vara liten.

Eftersom förslaget medför höjd skatt för personer med relativt höga inkomster, för vilka få förflyttningar sker mellan att arbeta och inte arbeta, förväntas sysselsättningseffekten vara försumbar.

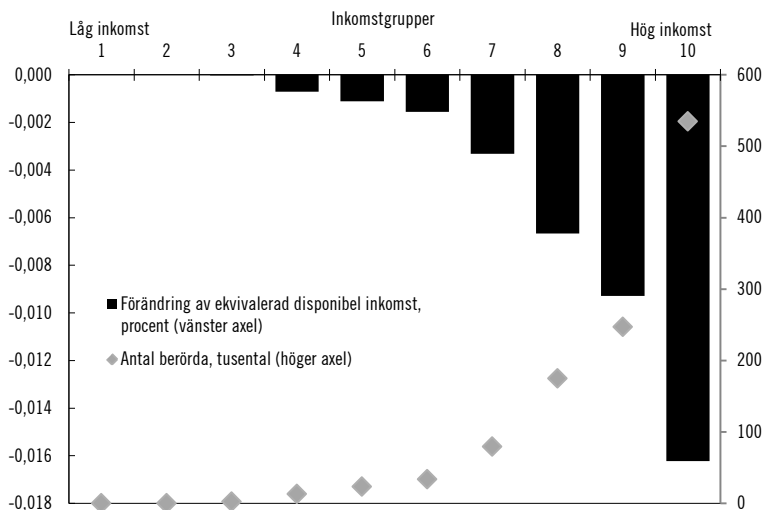
Effekter för företag

Företagare som tar ut inkomst av tjänst över den övre skiktgränsen får till följd av förslaget ökad genomsnitts- och marginalskatt på tjänsteinkomster på samma sätt som anställda.

Förslaget bedöms inte påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom det omfattar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster, oavsett om de är anställda i eget fåmansföretag eller bedriver aktiv näringsverksamhet. Förslaget påverkar inte heller företagens administrativa börda och har inte några effekter på företagens villkor i övrigt.

Diagram 5.1 Genomsnittlig förändring av individers ekvivalerade disponibla inkomst och antal berörda 2017 till följd av förslaget om begränsad uppräkningsgräns

Procent och tusental individer

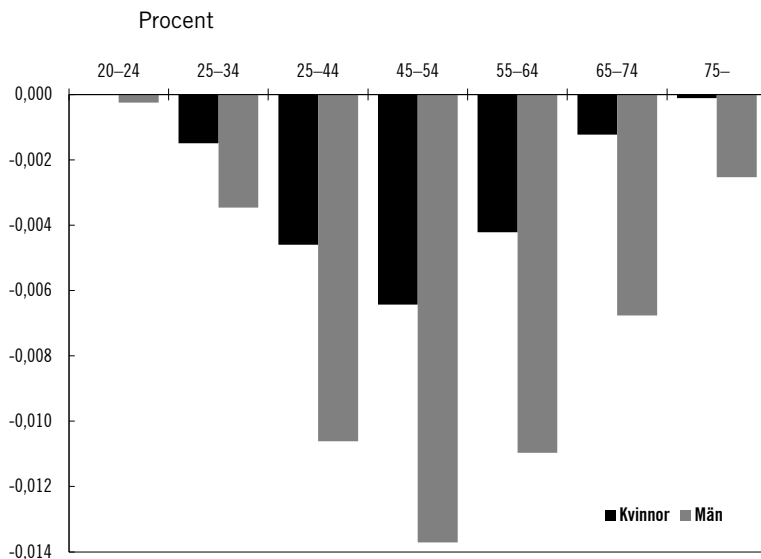

Anm.: Ekvivalerad disponibel inkomst, som är ett mått på ekonomisk standard, är hushållets totala disponibla inkomst justerad för försörjningsbörda. Alla i ett hushåll har samma ekonomiska standard. Berörda individer är de som tillhör ett hushåll vars disponibla inkomst ändras till följd av förslaget. Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Effekter för jämställdheten

Förslaget påverkar män i större utsträckning än kvinnor eftersom fler män har förvärvsinkomster som överstiger den övre skiktgränsen. Av de som direkt berörs av förslaget beräknas 25 procent vara kvinnor och 75 procent vara män. Bland dessa är den genomsnittliga skatthöjningen 299 kronor per år för både kvinnor och män. Beräknat för samtliga individer uppgår den genomsnittliga skatthöjningen per år emellertid till 8 kronor för kvinnor och 26 kronor för män. I diagram 5.2 redovisas procentuell förändring i individuell disponibel inkomst uppdelat efter kön och åldersgrupp. Den största procentuella minskningen sker bland män mellan 45 och 54 år. I genomsnitt minskar deras individuella disponibla inkomst med 0,014 procent. Unga och äldre påverkas mindre än de i yrkesverksam ålder. Förslaget bidrar till att minska den ekonomiska skillnaden mellan kvinnor och män samt till uppfyllandet av det jämställdhetspoliska delmålet om ekonomisk jämställdhet.

Diagram 5.2 Procentuell förändring av individuell disponibel inkomst 2017 till följd av förslaget om begränsad uppräkningsgräns efter kön och ålder

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Effekter för myndigheter

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

6 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1220)

65 kap.

5 §

Ändringarna i paragrafens andra stycke innebär att uppräkningsgränsen av den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster begränsas genom att den övre skiktgränsen fastställs till 637 900 kronor för beskattningsåret 2017. Utan begränsningen skulle den nedre skiktgränsen uppgå till 644 000 kronor för beskattningsåret 2017.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2017.

Av *andra punkten* framgår att lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2016.